

Greek Literature Activities

www.ruthlessteacher.com

ΑΣΜΑ ΗΡΩΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΝΘΙΜΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΑΜΕΝΟ ΑΝΘΥΠΟΛΟΧΑΓΟ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Το «Άσμα Ηρωικό και Πένθιμο» είναι ένα από τα σημαντικότερα ποιήματα του Οδυσσέα Ελύτη, γραμμένο το 1945, και αποτελεί μέρος της συλλογής «Τα Ημερολόγια». Το ποίημα είναι αφιερωμένο στους Έλληνες που πολέμησαν και θυσιάστηκαν κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και στην ελληνική αντίσταση. Έχει διαχρονική αξία για την ελληνική λογοτεχνία, καθώς συνδέει ιστορία, πολιτισμό και ανθρώπινο συναίσθημα.

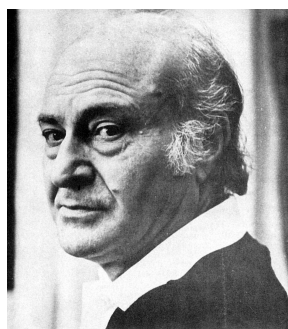
Ταίριαξε τις λέξεις με τους ορισμούς τους:

1. ηρωικό	...αντικείμενο ή εικόνα που αντιπροσωπεύει κάτι
2. πένθιμο	...η μάχη ενάντια στην αδικία ή σε εχθρό
3. θυσία	...λυπηρό, σχετικό με θλίψη και θάνατο
4. αντίσταση	...να δίνεις κάτι πολύτιμο για κάποιο σκοπό
5. σύμβολο	...σχετικό με ήρωες και τις πράξεις τους

Συμπλήρωσε την παράγραφο με τις λέξεις που λείπουν:

ζωή ελευθερία παράδοση ποιητές αναγνώριση ηρωικό θέμα

Ο Οδυσσέας Ελύτης (1911–1996) ήταν ένας από τους πιο σημαντικότερους Έλληνες που βραβεύτηκε μάλιστα με Νόμπελ Λογοτεχνίας. Το έργο του συνδυάζει τη φύση, την ιστορία και την ελληνική Το πιο γνωστό του έργο είναι το «Άξιον Εστί», που κέρδισε διεθνή Στα ποιήματά του χρησιμοποιεί λυρική γλώσσα και όμορφες εικόνες, ενώ πολλές φορές ασχολείται με την ανθρώπινη εμπειρία. Το έργο του είναι σημαντικό γιατί συνδέει την παράδοση με τη σύγχρονη και διδάσκει αξίες όπως η ελευθερία, η ειρήνη και η αγάπη για την πατρίδα. Το ποίημα «Άσμα Ηρωικό και Πένθιμο» γράφτηκε από τον Ελύτη το 1945. Το κύριο του είναι οι Έλληνες που πολέμησαν και θυσιάστηκαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το ποίημα συνδυάζει το στοιχείο, που συνδέεται με το θάρρος και τον αγώνα, με το πένθιμο στοιχείο, τη θλίψη για τη μνήμη των νεκρών. Με τους τρόπους αυτούς εκφράζει ότι η δεν είναι δεδομένη και χρειάζεται προσπάθεια και θάρρος για να διατηρηθεί. Η μνήμη των ηρώων συνδέει το παρελθόν με το παρόν και διδάσκει στις νέες γενιές.

Άκου τώρα ένα μικρό απόσπασμα από το έργο. Ο ποιητής λέει “τώρα χτυπάει πιο γρήγορα το όνειρο από το αίμα”. Τι νομίζεις ότι εννοεί μ’αυτόν τον στίχο;

https://www.youtube.com/watch?v=a6s5l2XlHWM&list=PLw3Mt4FUg5YTwVr8OuXc0hFP6GtGq_Zny&index=3

Συνέχισε με ένα μελοποιημένο κομμάτι από το ποίημα (το ποίημα σαν τραγούδι) και συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν:

<https://www.youtube.com/watch?v=DuaDWrKsLkl&list=PLti9x2RlZayWLJJfPK8054eDWJ0Dg5Qi1&index=16>

Τώρα κείται στην τσουρουφλισμένη χλαίνη

Μ’ ένα σταματημένο αγέρα στα μαλλιά

Μ’ ένα κλαδάκι στ’ αριστερό του αυτί

Μοιάζει που τού ’φυγαν άξαφνα τα πουλιά

Μοιάζει ρολόι που εσταμάτησε

Κείται στην τσουρουφλισμένη χλαίνη.

..... μαύροι γύρω του

Αλυχτούν με σκελετούς σκυλιών τη φοβερή

Κι οι ώρες που ξανάγιναν πέτρινες περιστέρες

Ακούν με

Όμως το γέλιο, όμως η γη κουφάθηκε

Όμως κανείς δεν την πιο στερνή κραυγή

Όλος ο κόσμος με τη στερνή κραυγή.

Με ποιες λέξεις-φράσεις καταλαβαίνουμε ότι ο νέος άντρας είναι νεκρός;

Μετά ακολουθεί η πολύ δραματική περιγραφή του νεκρού στρατιώτη αφού προηγήθηκε η περιγραφή της ομορφιάς του νέου άντρα όσο ήταν στη ζωή:

Κάτω απ' τα πέντε κέδρα
Χωρίς άλλα κεριά
Κείται στην τσουρουφλισμένη χλαίνη·
Άδειο το κράνος, λασπωμένο το αίμα
Στο πλάι το μισοτελειωμένο μπράτσο
Κι ανάμεσ' απ' τα φρύδια—
Μικρό πικρό πηγάδι, δαχτυλιά της μοίρας
Μικρό πικρό πηγάδι κοκκινόμαυρο
Πηγάδι όπου κρύνει η θύμηση!
Ω! μην κοιτάτε, ω μην κοιτάτε από πού του-
Από πού του 'φυγε η ζωή. Μην πείτε πώς
Μην πείτε πώς ανέβηκε ψηλά ο καπνός του ονείρου
Έτσι λοιπόν η μια στιγμή Έτσι λοιπόν η μια
Έτσι λοιπόν η μια στιγμή παράτησε την άλλη
Κι ο ήλιος ο παντοτινός έτσι μεμιάς τον κόσμο!

Άκου τώρα το σημείο όπου αναφέρεται η μητέρα του νεκρού:

https://www.youtube.com/watch?v=WhDlcWVeE5g&list=PLw3Mt4FUg5YTv8OuXc0hFP6GtGq_Zny&index=9

Με τα κουρέλια των μαλλιών στους ώμους -αχ, αφήστε την-
μισή κερι μισή φωτιά μια μάνα κλαίει -αφήστε την-
στις παγωμένες άδειες κάμαρες όπου γυρνάει αφήστε την!
Γιατί δεν είναι η μοίρα χήρα κανενός
κ' οι μάνες είναι για να κλαιν, οι άντρες για να παλεύουν
τα περιβόλια για ν' ανθούν των κοριτσιών οι κόρφοι
το αίμα για να ξοδεύεται, ο αφρός για να χτυπά
κ' η λευτεριά για ν' αστραφτογεννιέται αδιάκοπα!

Φαντάσου ότι είσαι ένας φίλος του νεκρού ανθυπολοχαγού και μαθαίνοντας τα νέα για τον θάνατό του θέλεις να γράψεις ένα γράμμα στη μητέρα του εκφράζοντας τα συναισθήματά σου για όσα συνέβησαν, τις ιδέες σου για τον πόλεμο και τη συμπαράστασή σου στην οικογενειακή τραγωδία της και ο,τιδήποτε άλλο θα ήθελες να της πεις.

Απαντήσεις-Επίπεδο Γ1-Γ2

Λεξιλόγιο

1. ηρωικό	5 αντικείμενο ή εικόνα που αντιπροσωπεύει κάτι
2. πένθιμο	4 η μάχη ενάντια στην αδικία ή σε εχθρό
3. θυσία	2 λυπηρό, σχετικό με θλίψη και θάνατο
4. αντίσταση	3 να δίνεις κάτι πολύτιμο για κάποιο σκοπό
5. σύμβολο	1 σχετικό με ήρωες και τις πράξεις τους

Ποιητής-Ποίημα

Ο Οδυσσέας Ελύτης (1911–1996) ήταν ένας από τους πιο σημαντικότερους Έλληνες **ποιητές** που βραβεύτηκε μάλιστα με Νόμπελ Λογοτεχνίας. Το έργο του συνδυάζει τη φύση, την ιστορία και την ελληνική **παράδοση**. Το πιο γνωστό του έργο είναι το «Άξιον Εστί», που κέρδισε διεθνή **αναγνώριση**. Στα ποιήματά του χρησιμοποιεί λυρική γλώσσα και όμορφες εικόνες, ενώ πολλές φορές ασχολείται με την ανθρώπινη εμπειρία. Το έργο του είναι σημαντικό γιατί συνδέει την παράδοση με τη σύγχρονη **ζωή** και διδάσκει αξίες όπως η ελευθερία, η ειρήνη και η αγάπη για την πατρίδα. Το ποίημα «Άσμα Ηρωικό και Πένθιμο» γράφτηκε από τον Ελύτη το 1945. Το κύριο **θέμα** του είναι οι Έλληνες που πολέμησαν και θυσιάστηκαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το ποίημα συνδυάζει το **ηρωικό** στοιχείο, που δείχνει θάρρος και αγώνα, με το πένθιμο στοιχείο, τη θλίψη για τη μνήμη των νεκρών. Με τους τρόπους αυτούς εκφράζει ότι η **ελευθερία** δεν είναι δεδομένη και χρειάζεται προσπάθεια και θάρρος για να διατηρηθεί. Η μνήμη των ηρώων συνδέει το παρελθόν με το παρόν και διδάσκει στις νέες γενιές.

Ποίημα

Ο ποιητής λέει “**τόρα χτυπάει πιο γρήγορα το όνειρο από το αίμα**”. Τι νομίζεις ότι εννοεί μ’αυτόν τον στίχο;

Η φιλοδοξία και το όνειρο της γενναιότητας έγινε προτεραιότητα και προτάθηκε ακόμη και πριν το ένστικτο της επιβίωσης

Μελοποιημένο ποίημα

Τώρα κείτεται απάνω στην τσουρουφλισμένη χλαίνη

Μ’ ένα σταματημένο αγέρα στα ήσυχα μαλλιά

Μ’ ένα κλαδάκι λησμονιάς στ’ αριστερό του αυτί

Μοιάζει μπαξές που τού ’φυγαν άξαφνα τα πουλιά

Μοιάζει ρολόι αγγέλου που εσταμάτησε

Κείται απάνω στην τσουρουφλισμένη χλαίνη.

Αιώνες μαύροι γύρω του

Αλυχτούν με σκελετούς σκυλιών τη φοβερή σιωπή

Κι οι ώρες που ξανάγιναν πέτρινες περιστέρες

Ακούν με προσοχή.

Όμως το γέλιο κάηκε, όμως η γη κουφάθηκε

Όμως κανείς δεν άκουσε την πιο στερνή κραυγή

Όλος ο κόσμος άδειασε με τη στερνή κραυγή.

Με ποιες λέξεις-φράσεις καταλαβαίνουμε ότι ο νέος άντρας είναι νεκρός;

κείται-τσουρουφλισμένη-σταματημένο αγέρα-λησμονιά-του'φυγαν τα πουλιά-ρολόι αγγέλου που σταμάτησε-αιώνες μαύροι-σκελετούς σκυλιών-φοβερή σιωπή-πέτρινες ώρες-το γέλιο κάηκε-η γη κουφάθηκε-ο κόσμος άδειασε-στερνή κραυγή

Περισσότερες πληροφορίες για τον **Οδυσσέα Ελύτη** μπορείτε να βρείτε στη Wikipedia:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B4%CF%85%CF%83%CF%83%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CE%95%CE%BB%CF%8D%CF%84%CE%B7%CF%82

Όλο το κείμενο του ποιήματος “**Άσμα ηρωικό και πένθιμο για τον χαμένο ανθυπολοχαγό της Αλβανίας**” μπορείτε να το διαβάσετε εδώ:

<https://www.periou.gr/%CE%BF%CE%B4%CF%85%CF%83%CF%83%CE%AD%CE%B1%CF%82-%CE%B5%CE%BB%CF%8D%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%AC%CF%83%CE%BC%CE%B1-%CE%B7%CF%81%CF%89%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%AD%CE%BD%CE%B8%CE%B9/>

Η μελοποίηση του ποιήματος έγινε από τον **Νότη Μαυρουδή**

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%9C%CE%B1%CF%85%CF%81%CE%BF%CF%85%CE%B4%CE%AE%CF%82

Thank you for downloading my material! By downloading this you are agreeing that:

The content is the intellectual property of the website www.ruthlessteacher.com and its creator Charisi Giolanta and is protected by law. All the material in print or digital form is intended for personal educational use only. It may in no way be sold, traded, modified, transmitted and/or distributed in whole or in part, nor translated and adapted. Only fragmentary republishing of this educational material is permitted on other websites, provided it is always accompanied by the page name (Ruthless Teacher) and relevant hyperlinks redirecting to <http://ruthlessteacher.com/>. Retransmission and sharing of hyperlinks that lead to direct viewing and saving/downloading of the files is prohibited.

Major thanks to: Canva, Slidesmania, Wikipedia, Rawpixel, ClipArt ETC, Classroom Clipart, Google Fonts

For any questions you may have you can message me at info@ruthlessteacher.com

Σας ευχαριστώ που κατεβάσατε το υλικό μου! Αυτόματα συμφωνείτε ότι :

Το περιεχόμενο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του διαδικτυακού τόπου www.ruthlessteacher.com και της δημιουργού του Χαρίση Γιολάντας και προστατεύεται από τη νομοθεσία. Το εκπαιδευτικό υλικό σε εκτυπώσιμη ή ψηφιακή μορφή προορίζεται για προσωπική εκπαιδευτική χρήση μόνο. Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει συνολικά ή εν μέρει αντικείμενο πώλησης, διαπραγμάτευσης, τροποποίησης, μετάδοσης ή/και διανομής με κάθε τρόπο. Επιτρέπεται σε άλλους διαδικτυακούς τόπους μόνο η αποσπασματική αναδημοσίευση εκπαιδευτικού υλικού, με την προϋπόθεση να συνοδεύεται πάντα από το όνομα της σελίδας (Ruthless Teacher) και τους σχετικούς υπερσυνδέσμους που ανακατευθύνουν στο <http://ruthlessteacher.com/>. Απαγορεύεται η αναμετάδοση και κοινοποίηση υπερσυνδέσμων που οδηγούν σε απευθείας προβολή και αποθήκευση/download αρχείων.

Πολλά ευχαριστώ σε: Canva, Slidesmania, Wikipedia, Rawpixel, ClipArt ETC, Classroom Clipart, Google Fonts

Για ο,τιδήποτε χρειάζεστε μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου στο info@ruthlessteacher.com

Follow me for more educational material-Ακολουθήστε με για περισσότερο υλικό

